

T I S K O V Á
Z P R Á V A

H U M P O L E C
0 9 - 1 0 - 2 0 2 0

NEJEDNA RODINA: JIROUSOVI, PADRTOVI, SÁGLOVI

→ Katalog ke stejnojmenné výstavě zpracovává a propojuje výtvarné, teoretické a básnické dílo sedmi osobností „jedné rodiny“, jejíž kořeny sahají částečně na Českomoravskou vrchovinu, ale také do jižních Čech.

Jedná se v pořadí o sedmý titul 8smičkové edice výstavních katalogů. Časový horizont, který rámuje výstavu **Nejedna rodina: Jirousovi, Padrtovi, Ságlovi** je období od poloviny 50. do konce 70. let minulého století, kdy se zúčastnění, zastoupení ve výstavě, nejméně intenzivně setkávali a navzájem se inspirovali. Knihu uvádí tzv. exponátová část *Díla & autoři*, ve které najdeme všechna díla a archiválie z výstavy.

Knihy i výstava se zaměřují na sedm výrazných osobností umělecké praxe a teorie, které jsou součástí širší „rodiny“ a jedné generace: historik umění, vůdčí osobnost undergroundu a básník Ivan Martin Jirous (1944–2011); jeho sestra, umělkyně Zorka Ságlová, roz. Jirousová (1942–2003); jejich starší bratranec, teoretik a kurátor Jiří Padrta (1929–1978), jeho žena, malířka Ludmila Padrtová, roz. Rencová (1931–2016); fotograf Jan Ság (1942), kamarád Ivana Martina Jirouse z dětství a manžel Zorky Ságlové; historička umění a básnířka Věra Jirousová (1944–2011), první žena Ivana Martina Jirouse, a malířka Juliana Jirousová, roz. Stritzková (1943), s níž Ivan Martin Jirous spojil svůj život ve druhé polovině 70. let. Tyto osobnosti vzájemně propojuje síť vztahů nejen rodinných, ale též uměleckých, pracovních. Jako kolegové se sešli v časopise *Výtvarná práce*, kde působil jako redaktor Jiří Padrta, jako výtvarná jednotka spolupracovali s hudebními skupinami *The Primitives Group* a *The Plastic People of the Universe*, aktivně se účastnili uměleckých akcí Zorky Ságlové, byli si navzájem teoretiky, kurátory a dokonce i adresáty či postavami básní. Jejich dílo jde napříč disciplínami a zasahuje mimo jiné do malby, fotografie, akčního umění, teorie a historie umění, poezie, kurátorské a kulturně organizační práce.

Texty pro knihu připravily kurátorky výstavy Lenka Dolanová, Marika Svobodová a Marianna Placáková, jedním textem přispěl Jan Štolba a knihu rozšiřují dva rozhovory. Lenka Dolanová se ve svém textu *Tajemství opeřené střezy* zabývá jemným pojátkem „rodiny“, kterým byl vztah k venkovu a přírodě, zjevný např. v básnickém díle Věry Jirousové i Ivana Martina Jirouse, kteří sdíleli ornitologickou vášeň. Fenoménu rodiny v undergroundu se ve svém textu *Nádherné neštěstí* věnuje také Jan Štolba. Marianna Placáková připravila text *Jedna rodina* věnovaný ženám umělkyním v undergroundu a jejich rolích. V knize najdeme také její druhý text *Věra Jirousová, rok 1969 a postmoderna v Československu*, věnovaném první ženě Ivana Martina Jirouse. Věra Jirousová je dále v knize zastoupena také převzatým textem: Dopis literárními kritikovi Leslie A. Fiedlerovi. Roli časopisu *Výtvarná práce* v teoretickém a uměleckém prostředí se v knize podrobně věnuje Marika Svobodová. Náhled na působení *Výtvarné práce* doplňuje rozhovor s teoretikem umění, kritikem a kurátorem Zdenkem Felixem, který byl redaktorem časopisu před svou emigrací do Švýcarska, a to v nejprogresivnějším období, v letech 1965–1968. V rozhovoru s Marikou Svobodovou se Felix věnoval mimo jiné cenzuře a těžkostem spojeným s prosazováním českého umění v evropském kontextu.

Nepřítomnost Jana Ságla coby klíčového dokumentátora undergroundových aktivit v knize nahrazuje komiks Stanislava Setinského, který se v komiksu *Když nejde potvora k potvoře, musí jít potvora k potvoře* věnuje spolupráci Jirousových a Ságlových se skupinami *The Primitives Group* a s *The Plastic People of the Universe*, a pokouší se tak zprostředkovat jedinečnou vizuální podobu koncertů těchto kapel.

8 S M I Č K A

Dáša Vokatá, která do „rozšířené rodiny“ patřila později, mluví v rozhovoru s Lenkou Dolanovou o životním vztahu k Ivanu Martinu Jirousovi, o svém vpravdě románovém životě a vyjadřuje se i k osudu tvůrčích žen v undergroundu.

Jako vizuální appendix, typický pro knihy v této katalogové 8smičkové edici v grafické úpravě Štěpána Malovce a Martina Odehna, je zde svými fotografiemi zastoupena Ludmila Padrtová, která poté, co musela přerušit malířskou činnost, fotografovala. V knize jsou její půvabné fotografie v sekci Rybář Jiří Padrta, kterého zachytila v průběhu několika rybářských výletů.

Vztahy mezi jednotlivými osobnostmi lze sledovat nejen prostřednictvím rozhovorů a vzpomínek, ale také díky korespondenci, z níž v knize čtenáři najdou ukázky.

Nejedna rodina: Jirousovi, Padrtovi, Ságlovi

10. října 2020 – 7. února 2021 / prodlouženo do 25. 04. 2021!

zóna 8 S M I Č K A, Humpolec

publikace vydaná při příležitosti stejnojmenné výstavy

Editorka: Lenka Dolanová

Texty: Lenka Dolanová, Věra Jirousová, Marianna Placáková, Stanislav Setinský,

Marika Svobodová, Jan Štolba

Redakce a korektury: Markéta Slezáková

Anglický překlad: Vít Zelinka

Anglická korektura: Jan Pekník Kozák

Produkce: Alice Badalcová

Odborná asistentka: Anežka Chalupová

Grafický design a sazba: Štěpán Malovec & Martin Odehnal

Úprava reprodukcí: Radek Typovský, Michal Janata

Spolupráce: Barbora & Zdeněk Rýznerovi, Marcela Straková & kolektiv 8 S M I Č K Y

Počet stran: 254

Počet reprodukcí: 141

Náklad: 408 ks

Tisk: Tiskárna Helbich, a. s.

česky s anglickým resumé

Humpolec, 2020

8 S M I Č K A . C O M

ISBN 978-80-907185-8-6

Doporučená prodejní cena 448,- Kč